IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 16.7.2025
COM(2025) 421 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

L-investiment fil-kompetittività u fit-tmexxija teknoloġika tal-UE

{SWD(2025) 194 final}

European Commission

EVALWAZZJONI INTERIM TAL-PJATTAFORMA TAT-TEKNOLOĠIJI STRATEĠIĊI GĦALL-EWROPA (STEP)

L-investiment fil-kompetittività u fit-tmexxija teknoloġika tal-UE

Rapport tal-Kummissjoni

lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill

Dan ir-rapport jipprovdi evalwazzjoni interim tal-implimentazzjoni tal-Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa (STEP, Strategic Technologies for Europe Platform)[1] sa Marzu 2025. Stabbilita f'Marzu 2024 bħala parti mir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-qafas finanzjarju pluriennali attwali (QFP), **STEP hija komponent ewlieni tar-rispons tal-UE għall-isfidi dejjem akbar għat-tmexxija teknoloġika u r-reżiljenza industrijali tagħha**. STEP mhijiex programm ta' finanzjament ġdid li jżid max-xenarju ta' finanzjament diġà kumpless[2]. **Din hija pjattaforma innovattiva** ta' **koordinazzjoni**, li tmexxi l-investimenti tal-UE **madwar 11-il programm ta' finanzjament eżistenti tal-UE**[3] biex tappoġġa teknoloġiji strateġiċi kritiċi fi tliet setturi - it-teknoloġiji diġitali u fondi, it-teknoloġiji nodfa u effiċjenti fir-riżorsi, u l-bijoteknoloġiji - immirati wkoll lejn in-nuqqas ta' ħaddiema tas-sengħa. L-implimentazzjoni tal-iSTEP tiddependi mill-ġbir flimkien tal-investimenti taħt fondi eżistenti, l-għoti ta'**Siġill (tas-Sovranità) tal-iSTEP**[4] għall-proġetti ta' kwalità għolja u l-għoti ta' **Portal (tas-Sovranità) tal-iSTEP**[5] **biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-finanzjament għall-promoturi tal-proġetti.** L-iSTEP tappoġġja firxa wiesgħa ta' benefiċjarji, inklużi intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs, small to medium-sized enterprises), start-ups, istituzzjonijiet tar-riċerka u atturi industrijali, biex tgħinhom jiżviluppaw u jżidu teknoloġiji strateġiċi b'**potenzjal għoli ta' innovazzjoni** jew bil-kapaċità li **jnaqqsu d-dipendenzi strateġiċi tal-UE**.

Il-Kummissjoni Ewropea qed tadotta din l-evalwazzjoni interim dwar l-implimentazzjoni tal-iSTEP kif meħtieġ skont l-Artikolu 8 tar-Regolament dwar l-iSTEP[6]. Għalkemm ġie ppubblikat fi stadju bikri tal-implimentazzjoni tal-iSTEP - kmieni wisq għal evalwazzjoni tal-impatt sħiħa - dan ir-rapport iservi biex jiġu estratti tagħlimiet inizjali siewja. Dan l-għarfien huwa maħsub biex iservi ta' bażi għad-diskussjonijiet dwar programmi futuri ta' nfiq taħt il-QFP li jmiss, kif previst mir-Regolament. F'konformità mar-rekwiżiti tal-qafas għal Regolamentazzjoni Aħjar, l-evalwazzjoni interim tivvaluta kif l-iSTEP qed tilħaq l-objettivi tagħha, abbażi tal-evidenza disponibbli. Tagħmel dan billi tqis il-ħames kriterji ta' evalwazzjoni tal-effettività, l-effiċjenza, ir-rilevanza, il-koerenza u l-valur miżjud Ewropew. Id-dokument ta' ħidma tal-persunal li jakkumpanja dan ir-rapport jipprovdi aktar evidenza u sfond, filwaqt li jibni fuq sett wiesa' ta' sorsi ta' evidenza, inkluża sejħa dedikata għall-evidenza, missjonijiet ta' sensibilizzazzjoni mmirati lejn l-Istati Membri, u skambji mal-awtoritajiet nazzjonali, mar-rappreżentanti tal-industrija, u mal-istituzzjonijiet ta' riċerka.

L-evalwazzjoni sabet li saru passi sinifikanti fit-tmexxija tar-riżorsi ta' finanzjament tal-UE biex jimxu 'l quddiem l-objettivi strateġiċi tal-UE. L-Istati Membri ħadu azzjoni biex jintegraw il-prijoritajiet tal-iSTEP fil-programmi tal-politika ta' koeżjoni tagħhom, b'**madwar EUR 6,3 biljun diġà mmobilizzati** għal objettivi tal-iSTEP[7]. B'mod parallel, taħt il-programmi ta' finanzjament tal-UE ġestiti mill-Kummissjoni, **ġew mobilizzati madwar EUR 9,5 biljun permezz ta' sejħiet immirati,** b'aktar

[1] Ara l-Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa - L-Unjoni Ewropea (STEP).

[2] Ir-Regolament STEP ma jipprevedi l-ebda allokazzjoni finanzjarja addizzjonali għall-iSTEP, ħlief għal tisħiħ immirat ta' EUR 1,5 biljun lill-Fond Ewropew għad-Difiża għal azzjonijiet relatati mal-iSTEP.

[3] Il-Fond għall-Innovazzjoni, il-Programm Ewropa Diġitali, il-Fond Ewropew għad-Difiża, Orizzont Ewropa (HE, Horizon Europe), UE għas-Saħħa, il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u InvestEU.

[4] Ara s-Siġill (tas-Sovranità) tal-iSTEP.

[5] Ara l-Portal (tas-Sovranità) tal-iSTEP.

[6] Ir-Regolament STEP (l-Artikolu 8) jirrikjedi li tiġi konkluża evalwazzjoni interim sa Diċembru 2025.

[7] Mill-31 ta' Marzu 2025, il-Kummissjoni kienet approvat total ta' 38 emenda tal-programm tal-politika ta' koeżjoni relatati mal-iSTEP fi 11-il Stat Membru.

minn EUR 5,1 biljun diġà mogħtija lil proġetti magħżula. Barra minn hekk, ingħataw **190 Siġill STEP** lil proġetti ta' kwalità għolja ta' valur strateġiku għall-UE[8]. Għalkemm għadu **kmieni wisq għal valutazzjoni sħiħa** u **tfaċċaw xi kumplessitajiet fl-implimentazzjoni tagħha**, indikazzjonijiet bikrija jissuġġerixxu li l-iSTEP **qed tmexxi b'mod effettiv ir-riżorsi ta' finanzjament eżistenti tal-UE lejn setturi kritiċi** essenzjali għas-sovranità teknoloġika tal-Ewropa.

Ir-rapport huwa strutturat kif ġej. It-Taqsima 1 tivvaluta l-progress li sar s'issa fl-implimentazzjoni tal-iSTEP, filwaqt li tiffoka fuq riżultati konkreti miksuba fil-prattika. It-Taqsima 2 tħares lejn dak li ħadem tajjeb u x'jista' jittejjeb, u tidentifika t-tagħlimiet ewlenin li ttieħdu s'issa. It-Taqsima 3 tiġbor fil-qosor u tikkonkludi, u tiddeskrivi t-triq 'il quddiem.

1. L-implimentazzjoni b'suċċess tal-iSTEP miexja sew

Ġiet integrata l-iSTEP fl-implimentazzjoni ta' ħames programmi tal-UE ġestiti direttament mill-Kummissjoni: Orizzont Ewropa, il-Fond għall-Innovazzjoni[9], il-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF, European Defence Fund), il-Programm Ewropa Diġitali (DEP, Digital Europe Programme), u l-UE għas-Saħħa. Sa Marzu 2025, total ta' 60 sejħa għall-proposti rilevanti għall-iSTEP u żewġ sejħiet għall-offerti tnedew f'dawn il-programmi, b'allinjament mal-objettivi tal-iSTEP – li jammontaw għal EUR 9,5 biljun f'finanzjament. Is-sejħiet taħt il-Fond għall-Innovazzjoni, li jappoġġaw teknoloġiji nodfa u effiċjenti fir-riżorsi, ammontaw għall-akbar sehem. Kontribuzzjonijiet notevoli oħra kienu jinkludu s-sejħa dedikata tal-iSTEP "Scaleup" tal-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni, li tipprovdi investimenti ta' ekwità biss lil applikanti magħżula. Sal-aħħar ta' Marzu 2025, madwar EUR 5,2 biljun kienu diġà ġew allokati għal proġetti magħżula fit-tliet setturi strateġiċi identifikati fl-iSTEP, bil-maġġoranza tar-riżorsi jkunu ġew immobilizzati lejn teknoloġiji nodfa. L-appoġġ għall-iżvilupp tal-ħiliet ammonta għal EUR 53 miljun, mogħti taħt id-DEP biex jappoġġa l-ħiliet diġitali avvanzati fit-teknoloġiji kritiċi.

L-implimentazzjoni tal-iSTEP permezz tal-politika ta' koeżjoni tal-UE qed tagħmel progress tajjeb fil-livell nazzjonali u reġjonali fl-Istati Membri. Sal-aħħar ta' Marzu 2025, l-Istati Membri wrew interess sostanzjali fl-użu tar-riżorsi tal-politika ta' koeżjoni biex jappoġġaw il-prijoritajiet tal-iSTEP. Total ta' 38 emenda għall-programmi tal-politika ta' koeżjoni ġew sottomessi u approvati mill-Kummissjoni għar-riallokazzjoni ta' EUR 6,3 biljun għal prijoritajiet dedikati tal-iSTEP. Dawn l-emendi kienu jikkonċernaw programmi minn 11-il Stat Membru[10], b'mod partikolari taħt il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (FEŻR), il-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+), u l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta (JTF, Just Transition Fund). L-investimenti fl-iżvilupp tal-ħiliet – parti essenzjali mill-objettivi tal-iSTEP – ammontaw għal madwar 15 % tal-allokazzjoni[11]. Barra minn hekk, Stati Membri magħżula[12] nedew EUR 2 biljun ta' sejħiet għal proposti mmirati lejn investimenti rilevanti għall-iSTEP, b'EUR 148 miljun diġà allokati għal proġetti attwali u aktar allokazzjonijiet li għandhom isiru gradwalment fix-xhur u s-snin li ġejjin.

[8] Dan jinkludi 11-il Siġill STEP mogħti taħt il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni fit-3 ta' April 2025.

[9] Il-fond huwa ffinanzjat permezz ta' dħul iġġenerat mill-Iskema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet (ETS, Emissions Trading System).

[10] Franza, il-Ġermanja, il-Latvja, il-Litwanja, ir-Rumanija, l-Italja, Spanja, id-Danimarka, in-Netherlands, l-Awstrija u l-Polonja.

[11] Punt ta' data li jirrappreżenta biss programmi b'assi prijoritarji tal-iSTEP dedikati jew ammonti magħrufa ddedikati għall-iSTEP.

[12] Il-Ġermanja, id-Danimarka, l-Italja, il-Latvja u r-Rumanija.

Iċ-ċifri rrapportati sa mill-aħħar ta' Marzu 2025 rigward l-allokazzjonijiet u l-finanzjament mogħtija għal investimenti tal-iSTEP - inklużi r-riżorsi allokati jew mogħtija għal investimenti fl-iżvilupp tal-ħiliet li jikkontribwixxu għall-ilħuq tal-objettivi tal-iSTEP - għandhom jinftiehmu bħala ħarsa konċiża fi proċess kontinwu. Aktar inizjattivi ffukati fuq il-ħiliet jistgħu jkunu mistennija li jsegwu hekk kif tkompli l-implimentazzjoni tal-iSTEP. Filwaqt li jibnu fuq dawn ir-riżultati, ir-riżorsi finanzjarji identifikati allokati għall-objettivi tal-iSTEP għad iridu jimmaterjalizzaw fil-finanzjament ta' proġetti attwali fis-setturi tat-teknoloġija fil-mira. Fejn il-proġetti jkunu diġà ntgħażlu għall-finanzjament taħt sejħiet għal proposti rilevanti għall-iSTEP, **l-implimentazzjoni tagħhom hija mistennija li sseħħ matul is-snin li ġejjin. Dan jillimita l-possibbiltà attwali li jiġi vvalutat is-suċċess tal-iSTEP fl-appoġġ tat-teknoloġiji strateġiċi.**

Minn Marzu 2025, l-ebda Stat Membru ma kien issottometta emendi għall-pjanijiet tiegħu għall-irkupru u r-reżiljenza (RPP, recovery and resilience plans) biex iżid prijoritajiet speċifiċi tal-iSTEP, u l-ebda Stat Membru ma kien għażel li jittrasferixxi r-riżorsi tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza (RRF, Recovery and Resilience Facility) lejn il-kompartiment tiegħu tal-Istati Membri ta' InvestEU speċifikament għal investimenti relatati mal-iSTEP[13][14]. Dan jista' jiġi spjegat permezz ta' **limitazzjonijiet ta' żmien**, bl-iSTEP introdotta aktar minn f'nofs l-iskeda ta' implimentazzjoni tal-RRF.

Biex iżżid il-viżibbiltà u tiffaċilita finanzjament alternattiv u kumulattiv għall-proġetti, sallum il-Kummissjoni tat 190 Siġill (tas-Sovranità) tal-iSTEP. Is-Siġill STEP huwa maħsub biex jirrikonoxxi proġetti ta' kwalità għolja u allinjati mal-objettivi tal-iSTEP, kemm jekk ikunu rċevew finanzjament kif ukoll jekk le (spiss minħabba finanzjament ġenerali insuffiċjenti disponibbli). Is-Siġill fih innifsu ma jinvolvi l-ebda garanzija li finanzjament alternattiv jew kumulattiv se jkun disponibbli: **sa mill-aħħar ta' Marzu 2025, il-proġetti b'Siġill STEP kienu għadhom ma rċevewx finanzjament** mir-riżorsi tal-politika ta' koeżjoni tal-UE jew taħt l-RRF. Madankollu, l-ewwel Siġilli ngħataw biss f'Ottubru 2024, li jfisser li l-adozzjoni tagħhom xorta tista' sseħħ fix-xhur li ġejjin.

Il-Portal (tas-Sovranità) tal-iSTEP, li tnieda f'April 2024, aġixxa bħala ċentru online uniku għal informazzjoni dwar opportunitajiet ta' finanzjament u investiment relatati mal-iSTEP. Sa mill-aħħar ta' Marzu 2025, il-portal elenka aktar minn 70 sejħa għal proposti, f'diversi sorsi ta' finanzjament (politika ta' koeżjoni, programmi tal-UE ġestiti mill-Kummissjoni eċċ.). Il-Portal STEP jinkludi mappa b'ħarsa ġenerali lejn l-emendi tal-programm tal-politika ta' koeżjoni adottati u bażi tad-data pubblika tal-proġetti mogħtija s-Siġill STEP, li żżid it-trasparenza u tipprovdi riżorsa għall-investituri pubbliċi u privati, inklużi l-awtoritajiet ta' ġestjoni tal-fondi tal-UE fl-Istati Membri. Għaddejjin tħejjijiet tekniċi biex jiġi integrat simulatur li jaħdem bl-Intelliġenza Artifiċjali (IA) u chatbot biex jgħin lill-promoturi tal-proġetti jidentifikaw opportunitajiet ta' finanzjament xierqa tal-UE.

Meta ġiet iffaċċjata l-isfida li tiġi implimentata l-iSTEP b'mod konsistenti madwar 11-il programm differenti tal-UE, inħolqot firxa ta' **mekkaniżmi ta' koordinazzjoni**. L-ewwel nett, **ġie stabbilit network ta' punti ta' kuntatt nazzjonali (NCPs, national contact points) tal-iSTEP,**

[13] Madankollu, tmien Stati Membri (il-Bulgarija, iċ-Ċekja, il-Finlandja, il-Greċja, Malta, ir-Rumanija, Spanja u l-Portugall) ikkontribwew għall-kompartimenti tagħhom tal-Istati Membri ta' InvestEU, ħamsa minnhom jużaw ir-riżorsi tal-RRF, għal objettivi speċifiċi mhux tal-iSTEP.

[14] L-Istati Membri huma permessi jallokaw 6 % tar-riżorsi tal-RRF tagħhom lill-kompartiment tal-Istati Membri ta' InvestEU għall-investimenti f'teknoloġiji rilevanti għall-iSTEP. Dan minbarra l-għażla eżistenti li jiġu ttrasferiti sa 4 % tal-fondi tal-RRF lil InvestEU għal skopijiet usa', li tippermetti trasferiment ikkombinat sa 10 %. L-Istati Membri huma meħtieġa wkoll li jqisu bħala prijorità proġetti mogħtija s-Siġill STEP meta jirrevedu l-RRPs tagħhom. Barra minn hekk, is-Siġill STEP irid jitqies kemm mill-Kummissjoni kif ukoll mill-Istati Membri f'konsultazzjonijiet dwar l-investimenti mill-Bank Ewropew tal-Investiment (is-sieħeb ewlieni ta' InvestEU) kif ukoll matul il-kontrolli tal-politika dwar l-investimenti minn sħab ta' implimentazzjoni oħrajn ta' InvestEU.

b'rappreżentanti maħtura mill-Istati Membri kollha[15]**.** In-network iltaqa' ħames darbiet bejn l-2024 u l-bidu tal-2025, u pprovda forum għall-iskambju tal-esperjenzi, għall-kondiviżjoni ta' prattiki tajbin, u għall-kjarifika tal-aspetti regolatorji u operazzjonali tal-implimentazzjoni tal-iSTEP. It-tieni nett, **network tal-Kummissjoni interservizzi** li jinvolvi 14-il Direttorat Ġenerali[16] jiltaqa' regolarment biex jallinja dwar il-prijoritajiet ta' finanzjament, jikkondividi gwida operazzjonali u l-aħjar prattiki, u jissorvelja l-progress.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni ħarġet diversi dokumenti ta' gwida, inkluża Nota ta' Gwida formali dwar l-ambitu tal-iSTEP, fuljett iddedikat għall-NCPs u għall-awtoritajiet ta' ġestjoni, u avviż aġġornat dwar l-emenda tal-RRPs biex jiġu inkorporati prijoritajiet tal-iSTEP[17]. S'issa, il-Kummissjoni wettqet missjonijiet tekniċi f'disa' Stati Membri (il-Ġermanja, Franza, l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja, ir-Rumanija, is-Slovenja, il-Portugall u l-Greċja) biex tkompli tappoġġa l-isforzi nazzjonali ta' implimentazzjoni.

2. L-iSTEP tinsab f'pożizzjoni tajba biex tappoġġa t-teknoloġiji strateġiċi fl-UE, għalkemm għad hemm ostakli għall-implimentazzjoni

L-iSTEP għandha rwol tanġibbli fit-tmexxija tal-programmi ta' finanzjament tal-UE lejn teknoloġiji strateġiċi – madankollu, l-isfidi sistemiċi jillimitaw l-isfruttament sħiħ tal-potenzjal tagħha. L-iSTEP aġixxiet bħala katalizzatur biex jiġu **kkoordinati** l-istrumenti eżistenti u biex dawn jiġu ggwidati lejn teknoloġiji kritiċi fl-oqsma diġitali u profondi, nodfa u bijoteknoloġiċi, li jorjentaw mill-ġdid riżorsi finanzjarji sostanzjali fi żmien qasir. Madankollu, il-kwantità kbira u d-diversità tal-programmi ta' finanzjament tal-UE fi ħdan l-iSTEP u mfassla qabel l-istabbiliment tal-iSTEP — kull wieħed bi kriterji ta' eliġibbiltà distinti, proċeduri ta' applikazzjoni, skedi ta' żmien, u rati ta' kofinanzjament — jillimitaw kemm il-veloċità kif ukoll il-kwalità tal-implimentazzjoni tal-iSTEP, u fl-aħħar mill-aħħar jillimitaw l-impatt ġenerali.

Filwaqt li s-Siġill STEP tejjeb il-viżibbiltà tal-proġetti, l-impatt tiegħu fuq l-użu tal-finanzjament għad irid jiġi stabbilit. Dan huwa mmexxi minn **kwistjonijiet ta' żmien**[18]**uostakli prattiċi.** Id-distribuzzjoni reġjonali attwali tas-Siġilli STEP mogħtija madwar l-Istati Membri turi konċentrazzjoni relattiva fir-reġjuni l-aktar żviluppati tal-UE. Il-proġetti mogħtija Siġill STEP li jinsabu f'reġjuni "inqas żviluppati" u "fi tranżizzjoni" jistgħu, fil-prinċipju, jibbenefikaw minn sehem komparattivament akbar ta' riżorsi tal-politika ta' koeżjoni. Irriżulta diffiċli li r-riżorsi finanzjarji jiġu kkombinati minn strumenti differenti tal-UE fil-prattika peress li joperaw skont regoli differenti, inklużi metodi ta' valutazzjoni diverġenti għall-kostijiet eliġibbli. Barra minn hekk, it-trattament tal-għajnuna mill-Istat ta' proġetti tal-iSTEP ivarja skont it-tip ta' proġett — proġetti koperti mir-Regolament STEP

[15] Mill-31 ta' Marzu 2025, l-Irlanda biss kienet għadha ma ħatritx NCP.

[16] Rappreżentanti tad-DĠ Baġit; DĠ għall-Azzjoni Klimatika; DĠ Networks tal-Komunikazzjonijiet, Kontenut u Teknoloġija; DĠ Kompetizzjoni; DĠ għall-Industrija tad-Difiża u l-Ispazju; DĠ Affarijiet Ekonomiċi u Finanzjarji; DĠ Impjiegi, Affarijiet Soċjali u Inklużjoni; DĠ Suq Intern, Industrija, Intraprenditorija u SMEs; l-Awtorità għat-Tħejjija u għar-Rispons f'Każ ta' Emerġenza tas-Saħħa; is-Servizz Legali; DĠ Politika Reġjonali u Urbana; DĠ Riċerka u Innovazzjoni; DĠ Saħħa u Sikurezza Alimentari; is-Segretarjat Ġenerali; u t-Task Force għar-Riformi u għall-Investimenti.

[17] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni C/2024/3209, Nota ta' Gwida dwar ċerti dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) 2024/795 li jistabbilixxi l-Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa (STEP), 2024, disponibbli fuq: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

[18] L-ewwel Siġilli STEP ingħataw biss lejn tmiem il-perjodu ta' evalwazzjoni.

jibbenefikaw biss minn reġim preferenzjali limitat[19], — fattur li xi awtoritajiet nazzjonali nnotaw jista' jillimita r-rieda tagħhom li jipprovdu finanzjament. Fl-aħħar nett, in-natura proprja ta' ċerti proġetti b'Siġill STEP, li jinvolvu konsorzji tranżnazzjonali kbar, tikkumplika l-adozzjoni potenzjali tagħhom peress li tkun teħtieġ appoġġ simultanju minn diversi awtoritajiet ta' ġestjoni.

Il-Portal STEP kien kapaċi joffri aċċess simplifikat għall-informazzjoni dwar l-opportunitajiet ta' finanzjament bħala punt ta' dħul uniku. Madankollu, l-operazzjonijiet tiegħu jiddependu minn sistemi ta' applikazzjoni separati. It-titjib ippjanat, bħall-iżvilupp ta' simulatur li jaħdem bl-IA, huwa mistenni li jkompli jtejjeb l-effettività tiegħu. L-informazzjoni dwar l-għotjiet u l-azzjonijiet ta' akkwist taħt programmi ġestiti direttament mill-Kummissjoni hija disponibbli fuq il-Portal għall-Finanzjament u għall-Offerti. Madankollu, sal-lum, ma hemm l-ebda punt ta' dħul uniku li juri l-opportunitajiet ta' finanzjament iffinanzjati mill-baġit tal-UE u ġestiti mis-sħab ta' implimentazzjoni, mill-Istati Membri u mill-awtoritajiet reġjonali.

L-iSTEP saħħet l-infiq tal-UE fuq teknoloġiji kritiċi meta mqabbel mal-istabbiliment inizjali tal-QFP, iżda d-differenzi strutturali bejn il-programmi għadhom jipprevjenu approċċ integrat bis-sħiħ għall-benefiċċju tal-promoturi tal-proġetti. Pereżempju, diversi Stati Membri ppreżentaw eżempji ta' proġetti li kienu ngħataw is-Siġill STEP taħt il-Fond għall-Innovazzjoni iżda li huma potenzjalment ineliġibbli għall-appoġġ mill-FEŻR u mill-JTF minħabba dispożizzjonijiet regolatorji[20] – fil-bażijiet legali tal-fondi – li jeskludu l-użu tagħhom għall-finanzjament ta' installazzjonijiet koperti mill-Iskema għall-Iskambju ta' Kwoti tal-Emissjonijiet (ETS)[21]. Tali diskrepanzi jnaqqsu l-kapaċità tal-iSTEP li taġixxi bħala pont mingħajr xkiel bejn il-modi ta' ġestjoni u jissottolinjaw il-kumplessità tal-allinjament ta' strumenti ta' finanzjament differenti *post hoc*.

B'mod strateġiku, l-iSTEP tagħti valur miżjud Ewropew billi tikkonċentra r-riżorsi u l-attenzjoni tal-politika fuq setturi u proġetti ta' importanza kbira għall-kompetittività futura tal-UE u s-sigurtà ekonomika. L-iSTEP tipprovdi qafas madwar l-UE kollha biex jiġu promossi l-investimenti f'teknoloġiji kritiċi, għalkemm il-konċentrazzjoni reġjonali ta' proġetti bis-Siġill STEP f'oqsma aktar żviluppati tirrifletti sfida potenzjali għal impatt inklużiv.

Ir-rilevanza tal-iSTEP hija kkonfermata mill-aġenda politika li qed tevolvi. L-inizjattivi tal-Kummissjoni taħt il-Patt għal Industrija Nadifa[22] u l-Boxxla għall-Kompetittività[23] jirriflettu kunsens wiesa' dwar il-ħtieġa li jiġu appoġġati teknoloġiji strateġiċi permezz ta' investimenti u azzjonijiet ffukati

[19] F'Ġunju 2024, il-Kummissjoni emendat il-Linji Gwida dwar l-għajnuna reġjonali mill-Istat biex iżżid l-intensitajiet massimi tal-għajnuna f'żoni megħjuna għal proġetti li jaqgħu fl-ambitu tal-iSTEP – ara EUR-Lex - 52024XC03516 - MT - EUR-Lex .

[20] L-Artikolu 7 tar-Regolament (UE) 2021/1058 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-24 ta' Ġunju 2021 dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u l-Fond ta' Koeżjoni u l-Artikolu 9 u l-Artikolu 11(2)(h), tar-Regolament (UE) 2021/1056 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta.

[21] Fl-1 ta' April 2025, il-Kummissjoni ppubblikat proposta leġiżlattiva b'emendi mmirati għall-qafas regolatorju għall-fondi tal-politika ta' koeżjoni, inkluż li tippermetti investimenti relatati mal-produzzjoni, l-ipproċessar, it-trasport, id-distribuzzjoni, il-ħżin jew il-kombustjoni tal-fjuwils fossili, f'operazzjonijiet li jkunu rċevew Siġill STEP taħt il-Fond għall-Innovazzjoni u aktar appoġġ mill-FEŻR għal proġetti ta' dekarbonizzazzjoni li jkunu ngħataw Siġill STEP (eż. taħt il-Fond għall-Innovazzjoni) – disponibbli fuq Inforeġjo - Politika ta' Koeżjoni modernizzata: Rieżami ta' nofs it-terminu.

[22] Ara COM(2025) 85 final.

[23] Ara COM(2025) 30 final.

u kkoordinati. L-estensjoni proposta tal-ambitu tal-iSTEP biex jiġi kopert is-settur tad-difiża[24] tikkonferma l-potenzjal tagħha skont il-QFP attwali.

3. L-iSTEP se tkompli twassal u sservi ta' bażi għat-teħid ta' deċiżjonijiet futuri dwar il-finanzjament tal-UE

Filwaqt li għadha qiegħda tiġi introdotta gradwalment, l-iSTEP tinsab fit-triq it-tajba biex tilħaq l-objettivi tagħha. Il-pjattaforma wriet il-benefiċċji ta' koordinazzjoni akbar tal-programmi ta' finanzjament madwar sett immirat ta' objettivi ta' politika. Il-Portal STEP huwa ppożizzjonat b'suċċess bħala inizjattiva pilota li ġġib opportunitajiet ta' finanzjament u investiment rilevanti għall-iSTEP f'punt ta' dħul uniku għall-partijiet ikkonċernati rilevanti.

Minkejja dawn il-kisbiet, l-evalwazzjoni tenfasizza li l-iSTEP topera fil-limiti ta' xenarju ta' finanzjament kumpless u riġidu, u tenfasizza l-ħtieġa għal koordinazzjoni kontinwa biex tiġi ffaċilitata l-prijoritizzazzjoni strateġika dejjem aktar meħtieġa fil-futur.

Meta wieħed iħares 'il quddiem, l-attivitajiet ta' implimentazzjoni tal-iSTEP ikomplu javvanzaw b'ħeffa kbira. Sa Marzu 2025, ġew sottomessi aktar emendi tal-programm tal-politika ta' koeżjoni relatati mal-iSTEP minn madwar l-UE. L-adozzjoni u l-implimentazzjoni tagħhom se jkunu l-fokus ewlieni f'din il-fażi l-ġdida. L-Istati Membri u l-Kummissjoni se jkomplu jniedu sejħiet għal proposti u jagħtu finanzjament għal proġetti rilevanti għall-iSTEP. L-għadd dejjem akbar ta' Siġilli STEP mogħtija mill-Kummissjoni, flimkien ma' żieda fir-riżorsi finanzjarji allokati għal skopijiet tal-iSTEP fil-livell nazzjonali, jipprovdu sensiela ta' proġetti ta' kwalità għolja għall-investituri. Il-kisba tal-ambizzjonijiet tal-iSTEP sa tmiem il-QFP attwali fl-2027 se teħtieġ **sforzi sostnuti u impenn kontinwu kemm mill-Istati Membri kif ukoll mill-Kummissjoni.** Għal dan l-għan, il-Kummissjoni se tkompli tesplora modi kif tgħin lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni tal-iSTEP u biex ittejjeb il-komplementarjetajiet fost l-istrumenti ta' finanzjament tal-UE.

F'din it-tieni fażi ta' implimentazzjoni, l-iSTEP tista' tibbenefika minn ambitu akbar u minn inċentivi miżjuda. F'April 2025, il-Kummissjoni pproponiet li tintroduċi r-raba' settur taħt l-iSTEP - id-difiża - u li tespandi l-inċentivi finanzjarji disponibbli taħt l-iSTEP għall-politika ta' koeżjoni. Dawn in-novitajiet ġew introdotti fil-proposta għal regolament li jinċentiva investimenti relatati mad-difiża fil-baġit tal-UE[25] u fil-proposta għal regolament fil-kuntest tar-rieżami ta' nofs it-terminu tal-koeżjoni[26]. It-testi issa qed jiġu nnegozjati bejn l-istituzzjonijiet tal-UE.

F'dan l-istadju, **ma humiex previsti aktar emendi għall-funzjonament tal-iSTEP** – filwaqt li jitqies ukoll iż-żmien ta' implimentazzjoni li jkun meħtieġ biex jiġu kkunsidrati l-benefiċċji possibbli taħt strument temporanju li jiskadi fi tmiem il-QFP attwali (tmiem l-2027). **Madankollu, ħafna mit-tagħlimiet meħuda mill-iSTEP u l-limitazzjonijiet tagħha fl-indirizzar tal-isfidi eżistenti jistgħu jkunu sors ta' informazzjoni fit-tfassil tal-QFP futur, kif kien previst fir-Regolament STEP, b'mod partikolari fir-rigward tat-tfassil tal-finanzjament futur tal-UE għall-**

[24] Proposta għal regolament li jinċentiva l-investimenti relatati mad-difiża fil-baġit tal-UE biex jiġi implimentat il-Pjan ReArm Europe, COM(2025) 188 final.

[25] Ara EUR-Lex - 52025PC0188 - MT - EUR-Lex.

[26] Ara Inforegio - Politika ta' Koeżjoni modernizzata: Rieżami ta' nofs it-terminu.

kompetittività u l-konverġenza ekonomika. Xi wħud mill-objettivi ewlenin tal-iSTEP - bħall-koordinazzjoni u l-integrazzjoni msaħħa fl-istrumenti ta' finanzjament tal-UE u l-aċċess issimplifikat għall-finanzjament għall-benefiċjarji b'regoli aktar sempliċi u punt ta' dħul uniku - jistgħu jispiraw it-tfassil tal-istrumenti tal-QFP li jmiss.